

11. Носенко Є. Л. Психологічна ресурсність особистості: понятійні межі та структурні компоненти. *Психологічні перспективи*. 2021. Вип. 37. С. 6–18.

12. Колчигіна А. В. Мотивація досягнення: теоретико-методологічний аналіз. *Теорія і практика сучасної психології*. 2019. Вип. 1(1). С. 58–61.

13. Попелюшко Р., Семко В. Теоретичні аспекти розвитку емоційного інтелекту у людей дорослого віку. *Науковий часопис Українського державного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*. 2024. Вип. 24(69). С. 23–31. DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2024.24\(69\).03](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2024.24(69).03).

14. Лагодзінська В. І. Емоційний інтелект персоналу освітніх організацій як ресурс суб'єктивного благополуччя. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2025. № 2(35). С. 138–145. DOI: <https://doi.org/10.31108/2.2025.2.35.12>.

УДК: 32:159.9.

Лазоренко Борис Петрович,

*кандидат філософських наук, доцент,
провідний науковий співробітник*

відділу соціальної психології особистості

Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

<https://orcid.org/0000-0002-2113-0424>

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОБРОБУТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ПРОТИДІЯТИ ЕКОЛОГІЧНИМ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИМ ЗАГРОЗАМ ЇЇ ЗДОРОВ'Ю В УМОВАХ ВІЙНИ

Дослідженню психологічної готовності особистості до протидії загрозам різного роду небезпек її здоров'ю присвячена значна кількість відповідних досліджень. У психологічній готовності особистості протидії загрозам її здоров'ю виокремлюються різні складові. Важливе місце серед них належить емоційній складовій. Попередні дослідження психологічної готовності, в контексті негативних і позитивних чинників впливу на неї дало підстави вважати що цей вплив здійснюється через чинники, в тому числі через емоційну складову психологічного добробуту.

Метою тез є визначення ролі емоційної складової психологічного добробуту студентської молоді щодо забезпечення її психологічної готовності протидіяти екологічним та епідеміологічним загрозам здоров'ю в умовах війни.

У визначенні цієї ролі ми спираємось на ряд досліджень. З метою визначення емоційного компоненту психологічної готовності студентської молоді протидіяти загрозам війни було розроблено та застосовано варіант скринінгового запитальника у пілотному дослідженні студентської молоді гуманітарного вузу [1]. Дослідження проводилось у березні 2025 року з використанням онлайн-сервісу Google Форми. Фокусом дослідження була студентська молодь віком від 17 до 19 р. Вибірку дослідження склали 20 осіб – 10 студенток та 10 студентів.

Готовність респондентів протидії екологічним та епідемічним загрозам у дослідженні визначалась за їхньою суб'єктивною самооцінкою здатності правильно сприйняти та оцінити загрози чи сумніви в цьому; мати відчуття власної захищеності за наявності засобів захисту від загроз; достатності знань і вмінь захиститися від загроз; наявності досвіду протидії загрозам та здатності допомоги близьким; труднощі в опануванні емоцій у разі виникнення реальних загроз та впевненості щодо їх опанування. В цілому студентська молодь оцінила власну готовність протидіяти екологічним та епідемічним загрозам в умовах війни дещо вище шкали «Задовільно». За результатами дослідження зазначено доцільність сприяти студентській молоді у набутті нею навичок психоемоційної саморегуляції і стабілізації емоційних станів, вдосконалені практичних навичок, впевненості долати екологічні і епідемічні загрози в умовах війни.

У березні 2025 року психологічну готовність студентської молоді до протидії екологічним та епідемічним загрозам було досліджено у комплексі впливу деструктивних та конструктивних чинників умов війни, в тому числі психологічного добробуту в концепції К. Ріфф. Загальний обсяг вибірки досліджуваних склав 208 осіб Це молодь, що завершувала навчання у середній школі та розпочинала університетське навчання в умовах повномасштабного вторгнення російської федерації та продовжувала його в умовах війни на виснаження. Загалом, було з'ясовано, що переважній більшості студентів вдалося в умовах тривалого деструктивного впливу чинників війни зберегти середні рівні психологічної готовності до загроз за середніх і високих рівнів психологічного добробуту. При цьому між показниками психологічної готовності і психологічного добробуту спостерігається певна кореляція ($r = 0,143$; $p < 0,05$). (Показник статистично значущий на рівні 0.01) [2].

Для більш сфокусованого дослідження емоційної складової психологічної готовності та впевненості респондентів в своїй спроможності протидії загрозам було вдосконалено попередній варіант скринінгового запитальника шляхом залучення шкал емоційної складової суб'єктивного благополуччя ББС та позитивного ментального здоров'я в адаптації Л. Карамушки, К. Терещенко та О.Креденцер. [3]. Він включений до методичного комплексу забезпечення психологічної готовності студентської молоді протидіяти екологічним та епідемічним загрозам в умовах війни [4]. Запитальник був апробований та впроваджений при дослідженні рівнів психологічної готовності до протидії загрозам війни студентської молоді економічного вузу під час проведення практичних занять щодо апробації та впровадження даної методики у жовтні 2025 р. В дослідженні взяли участь 26 респондентів, 19 студенток та 7 студентів віком від 16 до 18 р.

Блок емоційної складової психологічної готовності запитальника складається із чотирьох питань. Згідно отриманих результатів дослідження на питання «Чи відчуваєте Ви депресію або тривогу?» лише 7,7 %, студентів зазначили високий рівень, середній рівень вказали 19,2 %, а низький рівень переважна більшість – 73,1 %. Натомість щодо питання «Чи відчуваєте Ви оптимізм з приводу майбутнього?» навпаки, високий рівень засвідчили 46,2 %, середній рівень 34,6 % і значно менший відсоток низький рівень 19,2 %. Також на питання «Чи відчуваєте Ви, що контролюєте своє життя?» високий рівень вказали 53,8 %, середній рівень 30,7 %, низький рівень значно менше – 15,5 %. На запитання «Чи впевнені Ви в своїх власних думках і переконаннях?» значний високий рівень вказали 57,7 %, середній рівень 30,7 %, а низький рівень відповідно 11,6 %.

Другий блок стосувався більш змістовних питань психологічної готовності, зокрема у відповіді щодо достатності знань та вмінь застосовування засобів убезпечення від екологічних загроз в разі їх виникнення високий рівень зазначили 26,9 %, натомість середній рівень вказали 46,2 %, а низький виявився таким же як і високий 26,9 %. Проте, чи буде важко опанувати свої емоції в разі виникнення реальної екологічної загрози високий рівень зазначили 34,6 % респондентів, середній рівень 46,2 %, а низький рівень 19,2 %. Також відповідно достатності знань і умінь у застосовуванні протиепідемічних засобів, щоб почуватися спокійно та впевнено високий рівень вказали 30,7 %, учасників опитування, середній рівень дещо вище – 46,2 %, а низький рівень 23,1 %. Однак в умовах реальної зустрічі із епідемічними загрозами відчуття не достатньої впевненості – високий

рівень зазначили 38,4 % студентів, середній рівень 34,6 %, а більшої впевненості (низький рівень непевності) 27,0 %

В цілому психологічний добробут у його емоційній складовій різних концепцій виявився важливим у забезпеченні високих та середніх рівнів психологічної готовності студентської молоді до протидії екологічним та епідемічним загрозам війни. Проте з'ясовано необхідність підвищення психологічної готовності включно із її змістовним аспектом, зміцнення впевненості у знаннях та практичних навичках протидії загрозам війни особливо в її виснажливій фазі яка, на жаль, має тенденцію продовження.

Список використаних джерел

1. Лазоренко Б., Безлюдна В. Скринінг самооцінки студентською молоддю готовності до протидії екологічним та епідемічним загрозам в аспекті їхнього психологічного добробуту в умовах війни. *Забезпечення конструктивної поведінки населення в умовах екстремального стресу* : матеріали кр. столу (27 берез. 2025 р., м. Київ) / за наук. ред. О. В. Креденцер; Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Київ: Талком, 2025. С. 74–77. Частина URI: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745259>.

2. Корчакова Н., Лазоренко Б., Безлюдна В. Деструктивні та конструктивні чинники психологічної готовності студентської молоді до протидії екологічним та епідемічним загрозам в умовах війни. *Ментальне здоров'я*. 2025. №4. С. 89-98. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-4.14>

3. Карамушка Л., Терещенко К., Креденцер О. Адаптація на українській вибірці методик «The Modified BBC Subjective Well-being Scale (BBC-SWB)» та «Positive Mental Health Scale (PMH-scale)». *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2022. №3(27). С. 85-94. DOI: <https://doi.org/10.31108/2.2022.3.27.8>

4. Лазоренко Б.П. Готовність та психологічний добробут студентської молоді у протидії екологічним та епідемічним загрозам: методика забезпечення в умовах війни. *Ментальне здоров'я*. 2025. №3. С. 57-62. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-3.10>